

İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı Hakkındaki Görüş ve Önerileri

Primary School Teachers' Opinions and Suggestions on Education Information Network

ÖZET

Teknolojinin hızlı ilerlemesi ve covid-19 pandemisiyle birlikte eğitimde teknoloji kullanımının önemi anlaşılmıştır. Buna bağlı olarak teknolojinin eğitimde kullanımı artmıştır. Eğitim bilişim ağı da özellikle uzaktan eğitim sürecinde eğitim-öğretim süreçlerini devamını sağlamak gibi bir misyonu üstlenmiştir.

Araştırmamız ilkökul öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı hakkındaki görüşlerini alarak eğitim bilişim ağının daha yararlı bir hale gelmesi için ilkökul öğretmenlerinden öneri almak amacıyla yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseninin tercih edildiği araştırmada sonuçlar betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Samsun ilinde görev yapan 29 öğretmene uzman görüşünden yararlanarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları uygulanmış olup katılımcı öğretmenlerin de isteği ile isimleri ÖG1, ÖG2 şeklinde kodlanarak verilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında; öğretmenlerin genel olarak eğitim bilişim ağından memnun oldukları ve yoğun olarak kullandıkları görülmüştür. Eğitim bilişim ağının öğretmenlere planlamada kolaylık ve zamanda tasarruf sağlarken öğrencilerin eğlenceli bir öğrenme ortamında zengin içeriklerle eğitim-öğretim süreçlerine katılmalarını sağladığı çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Çalışmaya katılan öğretmenler eğitim bilişim ağının kullanılmasında karşılaştıkları en önemli sorunların alt yapıya ilişkin olduğunu söylemektedir. Sık yaşanan ve hızlı tamiri yapılmayan internet ve akıllı tahta arızaları, sınıfların fiziksel olarak akıllı tahta kullanımına uygun olmaması gibi problemler çoğunlukla ifade edilen sorunlar olarak görülmektedir. Öğretmenlerin bu sorunların çözüm olarak alt yapıya daha fazla yatırım yapılmasını ve akıllı tahtada kullanılan yerli yazılımın geliştirilmesini önerdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Eğitim Bilişim Ağı, Akıllı Tahta

ABSTRACT

With the rapid advancement of technology and the covid-19 pandemic, the importance of using technology in education has been understood. Accordingly, the use of technology in education has increased. The educational information network has also undertaken a mission to ensure the continuation of education and training processes, especially in the distance education process.

Our research was conducted to get primary school teachers' opinions about the educational information network and to get suggestions from primary school teachers to make the educational information network more useful. The results of the research, in which the phenomenology design, one of the qualitative research methods, was preferred, were analyzed by descriptive analysis method. Semi-structured interview forms prepared by utilizing expert opinion were applied to 29 teachers working in Samsun province and their names were coded as T1, T2 with the request of the participant teachers.

The results of the study showed that teachers were generally satisfied with the educational information network and used it intensively. It is understood from the opinions of the teachers participating in the study that the educational information network provides teachers with convenience in planning and time saving, while enabling students to participate in education and training processes with rich content in a fun learning environment.

The teachers who participated in the study say that the most important problems they face in the use of the educational information network are related to infrastructure. Problems such as frequent internet and smart board malfunctions that are not repaired quickly, and the fact that the classrooms are not physically suitable for smart board use are seen as the most frequently mentioned problems. It is seen that teachers suggest more investment in infrastructure and the development of local software used in smart boards as solutions to these problems.

Keywords: X Technology, Education Information Network, Smart Board

GİRİŞ

Teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlemesi ile birlikte dünya genelinde gözle görünür bir şekilde dönüşüm süreçleri yaşandığını bilinmektedir. Yaşanan bu süreçten en fazla etkilenen alanlar arasında hiç şüphesiz eğitim sistemi gelmektedir. Teknolojideki gelişmelerin insanlara sunduğu olanaklar ile okul ortamında kullanılan teknolojik materyaller giderek gelişmiş ve bu ortamlarda kullanılmıştır (Alabay, 2015).

Ülkemizde son yıllarda eğitimde teknoloji kullanımını artırma amacıyla yapılmış en önemli projelerden biri Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH)dir. (Milli Eğitim Bakanlığı [FATİH], 2018). Bu projeye

Kadir Çakır¹

İlker Öksüz²

Fatma Ağrel³

Edip Saymaz⁴

Bahar Ardil⁵

How to Cite This Article

Çakır, K., Öksüz, İ., Ağrel, F., Saymaz, E. & Ardil, B. (2023). "İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı Hakkındaki Görüş ve Önerileri", Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences, 9(71):4035-4041. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/JOSH AS.73917>

Arrival: 28 August 2023

Published: 31 December 2023

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

¹ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

² Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

³ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

⁴ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

⁵ Öğretmen, Meb, Samsun, Türkiye.

okullar akıllı tahtalarla donatılmış, öğrenci ve öğretmenlere tabletler dağıtılmış ve okulların internet alt yapıları güçlendirilmiştir. Fatih projesiyle birlikte gelişen internet alt yapısıyla birlikte 2012 yılında eğitim bilişim ağı (EBA) kullanıma girmiştir.

EBA, Türkiye'deki eğitim sisteminde kullanılan Elektronik Öğrenme Ortamı'nın (Eğitim Bilişim Ağı) kısaltmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan bir dijital eğitim platformudur. EBA, öğrencilere ve öğretmenlere çeşitli eğitim materyalleri, ders içerikleri, interaktif dersler, video dersler, canlı dersler, deneme sınavları gibi kaynaklar sunar.

Özellikle Covid-19 pandemisi sürecinde, uzaktan eğitim için Türkiye'deki okulların ve öğrencilerin önemli bir kaynağı haline geldi. EBA, internet üzerinden herkese açık bir şekilde erişilebilen ve farklı seviyelerdeki öğrencilere yönelik içerikleri barındıran bir platformdur. Bu platform üzerinden öğrenciler derslerini takip edebilir, etkileşimli materyallerle öğrenme süreçlerini destekleyebilirler.

EBA'nın amacı, Türkiye'deki eğitimde dijitalleşmeyi teşvik etmek, öğrencilere daha geniş bir eğitim imkanı sunmak ve öğretmenlere çeşitli kaynaklarla destek olmaktır. Platform, öğrencilerin dersleri takip etmeleri, test çözmeleri ve öğrenme süreçlerini desteklemeleri için birçok farklı içeriği bir araya getirir.

Eğitim Bilişim Ağı'nın Gelişimi

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), ülkemizde 2003 yılında temelleri atılmış olsa da zamanla önemli gelişim göstererek bugünkü haline gelmiştir. 2012 yılında FATİH projesi ile bütünleşik olarak açıldı.

- ✓ **2003:** Türkiye'de eğitimde bilişim teknolojileri kullanımıyla ilgili önemli adımlar atıldı. Millî Eğitim Bakanlığı, bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitimde etkin olarak kullanma konusunda çalışmalar yapmaya başladı.
- ✓ **2008:** Eğitim Bilişim Ağı'nın temelleri atıldı. Bakanlık, bu süreçte okullarda bilgisayar donanımlarının artırılması, internet erişiminin sağlanması ve eğitimde dijital materyallerin kullanımı konusunda adımlar attı.
- ✓ **2012:** Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye genelindeki okullarda Eğitim Bilişim Ağı'nı kurma kararı aldı. Bu dönemde EBA'nın alt yapısı ve planlamasıyla ilgili çalışmalar hızlandı.
- ✓ **2014:** EBA'nın ilk versiyonu hayata geçirildi. Bu aşamada platform, öğretmenlere yönelik eğitici içerikler, ders materyalleri ve öğrencilere yönelik temel kaynakları barındırıyordu.
- ✓ **2016:** EBA'nın içeriği ve kullanıcı arayüzü yenilendi. Daha kullanıcı dostu bir arayüz ve zenginleştirilmiş içerikler sunulmaya başlandı.
- ✓ **2020:** Covid-19 pandemisi sebebiyle okulların uzaktan eğitime geçmesiyle birlikte EBA'nın önemi büyük ölçüde arttı. EBA, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilere, öğretmenlere ve velilere destek olmak amacıyla canlı dersler, interaktif materyaller, deneme sınavları gibi içerikleri hızla genişletti.

EBA, Türkiye'de eğitimde dijital dönüşümün önemli bir parçası haline gelmiş ve öğrenciler ile öğretmenler için kaynaklar sunan bir platform olmuştur. Sürekli olarak güncellenen içerikleriyle, özellikle uzaktan eğitimde önemli bir rol oynamış ve eğitimde dijitalleşme konusunda çeşitli adımların atılmasına öncülük etmiştir.

Eğitim Bilişim Ağı'nın Amacı

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Türkiye'de eğitimde dijital dönüşümü desteklemek, öğrencilerin ve öğretmenlerin eğitim sürecine katkı sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir platformdur. EBA'nın temel amaçları şunlardır:

- ✓ **Erişilebilir Eğitim İmkanları Sağlamak:** EBA, herkesin erişebileceği bir çevrimiçi platform olup öğrencilere, öğretmenlere ve velilere zengin ve çeşitli eğitim kaynakları sunar. Bu kaynaklar, ders içerikleri, interaktif materyaller, canlı dersler, testler gibi çeşitli formatlarda olabilir.
- ✓ **Öğrenme Sürecini Desteklemek:** Öğrencilerin öğrenme sürecini zenginleştirmek ve desteklemek için EBA, çeşitli derslerle ilgili materyaller sunar. Bu, öğrencilerin öğrenme tarzlarına ve ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş içeriklerle desteklenen bir öğrenme deneyimi sunmayı amaçlar.
- ✓ **Öğretmenlere Kaynak Sağlamak:** EBA, öğretmenlere ders planlama, içerik oluşturma ve öğrenci performansını izleme konusunda yardımcı olacak araçlar ve kaynaklar sunar. Bu, öğretmenlerin daha etkin bir şekilde dersleri planlamalarını ve öğrencilerini desteklemelerini sağlar.
- ✓ **Dijital Dönüşümü Teşvik Etmek:** EBA, Türkiye'deki eğitimde dijitalleşmenin önünü açarak, öğrencilerin ve öğretmenlerin teknolojiyi daha etkili bir şekilde kullanmasını teşvik eder. Bu sayede eğitimde teknolojinin doğru ve verimli kullanımı öğrencilere ve eğitimcilerine kazandırılır.

- ✓ Uzaktan Eğitim İmkanları Sunmak: Özellikle Covid-19 gibi acil durumlarda, EBA uzaktan eğitim için kritik bir rol üstlenmiştir. Canlı dersler, video dersler, interaktif materyaller gibi içeriklerle öğrencilere uzaktan eğitim imkanı sağlar.

EBA, öğrencilerin öğrenme deneyimini zenginleştirmek, öğretmenlere destek olmak ve eğitimde dijital dönüşümü teşvik etmek gibi hedefler doğrultusunda, Türkiye'deki eğitim sisteminde önemli bir kaynak ve destek platformu olarak konumlanmıştır. EBA, hem öğrenci hem de öğretmen için yararlar sağlayan önemli bir dijital platformdur.

Öğrenciler İçin Yararları:

- ✓ Erişilebilir Eğitim İmkanı: Herhangi bir yerden internet erişimiyle öğrencilerin ders içeriklerine, interaktif materyallere ve canlı derslere erişim imkanı sağlar. Sınıfa bağlı olmaksızın internet erişimin olduğu her yerden canlı derslere ulaşma fırsatının öğrencilere sunulması önemlidir.
- ✓ Özelleştirilmiş Öğrenme: Öğrencilerin öğrenme tarzlarına ve ihtiyaçlarına uygun olarak özelleştirilmiş içerikler sunar, böylece öğrenme sürecini kişiselleştirir. Her bireyin özel öğrenme durumuna göre kişiselleştirilmiş öğrenme fırsatları sunması ebanın öğrencilere sağladığı en önemli yararlarıdır.
- ✓ Çeşitli Ders Kaynakları: Farklı konularda zengin ders materyalleri, interaktif testler, video dersler gibi kaynaklarla öğrencilere çeşitli öğrenme fırsatları sunar.
- ✓ Uzaktan Eğitim İmkanı: Özellikle salgın dönemlerinde uzaktan eğitim için önemli bir kaynak oluşturur; canlı dersler ve çevrimiçi materyallerle öğrenme devam edebilir. Özellikle covid döneminde eğitimin devam etmesini sağlaması açısından eba önemli yararlar sağlamıştır.

Öğretmenler İçin Yararları:

- ✓ Ders Planlama ve Materyal Oluşturma: Öğretmenlere ders planlama, içerik oluşturma ve öğrenci performansını izleme konusunda destek olur.
- ✓ Öğrenci İlerlemesini İzleme: Öğrencilerin ilerlemesini takip etme ve gerektiğinde müdahale etme imkanı sağlar.
- ✓ Eğitim Araçları: Öğretmenlere çeşitli eğitim araçları sunarak öğretim süreçlerini destekler.

Yapılan Benzer Çalışmaların Sonuçları

Ateş, Çerçi ve Derman (2015) tarafından yapılan araştırmada EBA'da yer alan videolar incelendiğinde, videoların sınıf seviyelerine göre eşit olmadığı, sınıf düzeylerine uygun olamadığı ve video izlenme oranlarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tüysüz ve Çümen (2016) tarafından yapılan araştırmada öğrencilerin videoların açılmaması, siteden atılma ya da puanların sıfırlanması gibi sorunlar yaşadığını belirtmiştir. EBA sayesinde öğrenciler, konuları daha iyi öğrenmekte, derslere hazırlıklı olarak gelmekte, içerikleri ücretsiz olarak ulaşabilmekte ve kendilerini takip etme fırsatı yakalamaktadırlar.

Demir ve Özdaş (2020) covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmenler ile yaptıkları çalışmalarında, uygulanan uzak eğitim faaliyetlerinde öğrencilerin genellikle altyapı, eğitime katılım ve EBA sistemi ile ilgili sorunların görüldüğü sonucuna ulaşmışlardır.

Canpolat ve Yıldırım (2021) ortaokul öğretmenlerinin covid-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerini incelediği çalışmalarında, internete erişimi olmayan öğrencilerin uzaktan eğitim çalışmalarından faydalanamadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmaların sonuçlarına bakıldığında daha yakın tarihli araştırmalarda EBA ile ilgili daha olumlu sonuçlara rastlandığı görülmüştür. Özellikle covid süreci ve sonrasında EBA'nın ciddi bir gelişim kaydeden bir platform olduğu bu tarihlerde yapılan araştırmaların ortak sonucudur.

Araştırmanın Önemi ve Amacı

Teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte eğitimde teknolojinin kullanımı artmaktadır. Özellikle dünya genelinde ciddi sıkıntılara neden olan COVID sürecinde eğitimde teknoloji kullanımı çok artmıştır. Daha sonrasında da teknolojinin eğitim süreçlerinde daha fazla yer almasına yönelik çalışmalarda artış olmuştur.

Eğitim bilişim ağı olarak 2012 yılından itibaren aktif olan EBA sistemi özellikle covidle birlikte yoğun bir şekilde kullanılmış ve bu sistem ciddi gelişim göstermiştir. Araştırmamız ilkökul öğretmenlerinin EBA hakkındaki görüşlerini almak ve sistemin gelişmesine katkı sağlamak amacıyla öğretmenlerden öneri almak amacıyla hazırlanmıştır.

EBA ile ilgili yapılan benzer araştırmalar incelendiğinde daha çok öğrenci odaklı sonuçların ortaya çıktığı görülmüştür. Bizim araştırmamız ise EBA ile ilgili öğretmen görüşlerini dikkate alması nedeniyle benzer çalışmalarından farklı sonuçlara ulaşacağı düşünülmektedir. Bu yönüyle çalışmamız EBA'nın gelişimine farklı bir yönden katkı sağlayacaktır.

YÖNTEM

İlkokul öğretmenlerinin eğitim bilişim ağına yönelik görüş ve önerilerinin alındığı çalışmamızda nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni ile yapılan araştırmalarda veriler toplanırken araştırmanın temelindeki olguyu yaşıyan ve bu yaşıyan olguyu dışı yansıtabilen kişiler belirlenmeli ve toplanan veriler analiz edilirken yaşıyanları ve anlamları ortaya çıkarmaya yönelik olmalıdır şeklinde belirtilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu yöntemin tercih edilmesinde kısmen de olsa hakkında bilgi sahibi olduğumuz bir konu hakkında derinlemesine bilgi edinme fırsatı sunmasıdır.

Çalışma Grubu

Araştırmamızın çalışma grubu Samsun ilinde görev yapan 29 ilkokul öğretmeninden oluşmaktadır. Her bir öğretmenin farklı okuldan olmasına dikkat edilmiştir. Çalışma grubumuzu oluşturan öğretmenlere yönelik bilgiler tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Bilgileri

Bilgiler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet		
Erkek	12	41,3
Kadın	17	58,7
Mesleki Kıdem		
1-10 Yıl	6	20,6
11-20 Yıl	14	48,2
21 Yıl ve Üzeri	9	31,2
Öğrenim Durumu		
Lisans	24	82,75
Yüksek Lisans	5	17,25

Tablo 1 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin %58,7 oranında kadın olduğu %41,3 oranında ise erkek olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %48,2'si 11 ile 20 yıl arasında kıdeme sahiptir. En çarpıcı sonuçlar öğrenim durumunda görülmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük oranda (%82,75) lisans mezunudur. Yüksek lisans yapmış öğretmenlerin oranı ise %17,25'te kalmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplamak amacıyla görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun soruları araştırmacı tarafından oluşturulmuş olup, konusunda uzman birbirinden habersiz iki uzmandan alınan görüşler doğrultusunda form düzenlenmiştir.

Görüşmeler google formlar aracılığıyla gerçekleştirilmiş olup, katılımcı öğretmenlerin cevaplamak istemedikleri soruları boş bırakabilmelerine olanak tanınmıştır.

Katılımcı öğretmenlere görüşme formunda řu sorular sorulmuştur;

- 1-Eğitim bilişim ağını (EBA) en çok hangi amaçla kullanıyorsunuz?
- 2-Eğitim bilişim ağıının size ve öğrencilerinize faydaları nelerdir?
- 3-Eğitim bilişim ağını kullanırken yaşadığınız problemler nelerdir?
- 4-Eğitim bilişim ağıının geliştirilmesi için sizce neler yapılmalıdır?

Verilerin Analizi

Görüşme formları aracılığıyla toplanan veriler içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin bilgileri ÖĞ1, ÖĞ2 şeklinde kodlanarak verilmiştir.

BULGULAR

Eğitim bilişim ağıının (EBA) en çok hangi amaçla kullanıldığına ilişkin bulgular tablo 2de sunulmuştur. Öğretmenler birden çok seçeneğe ilişkin cevaplar vermişlerdir.

Tablo 2: EBA'nın Kullanım Amaçları

Kullanım Amaçları	Frekans	Yüzde
Ödev Takip Amacıyla	8	27,5
Hazır İçerikleri Derste Kullanmak Amacıyla	13	44,82
Ders Tekrarı Amacıyla	7	24,1
Sınav ve Alıştırma Yapmak için	10	35,5
Konu Anlatımlı Videolardan Yararlanmak Amacıyla	20	68,9
Öğrencilerle İletişim Kurmak Amacıyla	2	6,9

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin EBA'yı hangi amaçla kullandıkları görülmektedir. Öğretmenlerin %68,9'u eğitim bilişim ağını konu anlatımlı videolardan yararlanmak amacıyla kullandığı görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin %44,82'si ise eğitim bilişim ağındaki hazır içerikleri kullanmak amacıyla ebyayı kullandıkları görülmüştür. Bu amaçları sırasıyla ödev ve alıştırma yaptırmak (%35,5), ödev takibi (%27,5), ders tekrarı yaptırmak (24,1) ve öğrencilerle iletişim kurma (6,9) takip etmektedir.

Bu soruya cevap veren bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir:

“EBA'nın videolarını çok başarılı buluyorum ve her dersimde kullanıyorum.”(ÖĞ1)

“EBA üzerinden yaptığımız alışımlar öğrenciler için çok eğlenceli oluyor. Ben her hafta kullanıyorum. Ayrıca ödevi bu şekilde takip etmek daha da kolay oluyor benim açımdan.”(ÖĞ20)

“Telefon veya Whatapp üzerinden öğrencilerle iletişim kurmamız yaşı itibarıyla pek mümkün olmuyor. Bu açıdan EBA çok yararlı oluyor.”(Ö314)

“EBA'nın içerikleri eskisi gibi değil. Özellikle pandemi sürecinde ve sonrasında içeriklerde ciddi iyileştirmeler yapıldı. Ben çok memnunum ve sürekli olarak kullanıyorum.”(ÖĞ13)

Eğitim bilişim ağına öğretmen ve öğrenciler açısından faydalarının neler olduğuna dair bulgular tablo3'te sunulmuştur. Bazı öğretmenler birden çok faydaya değinmiştir.

Tablo 3: Eğitim Bilişim Ağına Öğrenci ve Öğretmen Açısından Faydaları

EBA'nın Öğrenciler Açısından Faydaları	Frekans	Yüzde
Eğlenceli Bir Öğrenme Ortamı Sunuyor.	13	44,8
Motivasyonu Olumlu Etkiliyor.	12	41,3
Zengin İçerik Sayesinde Daha İyi Öğrenme Fırsatı Sunuyor	9	31
EBA'nın Öğretmenler Açısından Faydaları		
Zamandan Tasarruf Sağlar	8	27,5
Planlama Kolaylığı	11	37,9
Sınıf Disiplinine Katkı Sunması	6	20,6
Görüş Yok	4	13,8

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA'nın öğrenci ve öğretmenler açısından hangi faydaları sağladığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %44,8'i EBA'nın öğrencilere eğlenceli bir öğrenme ortamı sağladığını, %41,3'ü öğrencilerin motivasyonunu arttırdığını ve %31'i ise zengin içerikler sayesinde öğrencilerin daha iyi öğrenme fırsatı sağladığını görüşlerini paylaşmıştır.

Aynı öğretmenlerin %37,9'u EBA'nın planlamada kolaylık sağladığını, %27,5'inin zamandan tasarruf sağladığını, %20,6'sının sınıf disiplinine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %13,8'i ise bu konuda görüş belirtmemiştir.

Bu soruya cevap veren bazı öğretmenlerin bazı görüşleri şu şekildedir;

“EBA'daki içerikleri öğrencilerim seviyor. Akıllı tahtadan EBA'yı açtığımda dikkat kesiliyorlar dersi.”(ÖĞ23)

“EBA içeriklerini kullanmak bana baya kolaylık sağlıyor. Her hafta her ders için güzel içerikler var. Derse hazırlanmada en büyük yardımcım eba.”(ÖĞ11)

“EBA'daki içerikler öğrencilerimin daha iyi öğrenmesini sağlıyor.”(ÖĞ20)

Öğretmenlerin eğitim bilişim ağını kullanırken yaşadığımız problemler neler olduğuna ilişkin bulgular tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: EBA'nın Kullanılmasında Yaşanılan Problemler

EBA Kullanılırken Yaşanılan Problemler	Frekans	Yüzde
Alt Yapının Yetersizliği	21	72,4
Akıllı Tahtanın Küçük Olması	6	20,6
Fiziki İmkanın Uygunsuzluğu	4	13,8
EBA İçeriklerinin Yetersizliği	3	10,3

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin EBA'yı kullanırken karşılaştıkları sorunlar görülmektedir. Öğretmenlerin %71,4'ü EBA'nın kullanıldığı alt yapıda yetersizliklerin bulunduğunu söylemiştir. Oranın yüksekliği göz önüne alındığında bu yetersizlik ciddiye alınması gereken bir problem olarak görülmelidir. Bu problemin yanında öğretmenlerin %20,6'sının akıllı tahtayı küçük bulduğu, 13,8'inin fiziki imkanların uygunsuzluğuna değindiği ve %10,3'ünün ise eba içeriklerini yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir.

EBA'nın kullanılmasında yaşanan problemler nelerdir sorusuna cevap veren bazı öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir;

“İnternetin yavaşlaması ya da kesilmesi EBA üzerinden yaptığımız etkinliklerde yaşadığımız en önemli sorun.”(ÖĞ4)

“Akıllı tahtalar sık bozuluyor ve tamir edilmesi bazen bir ay sürebiliyor.”(ÖĞ17)

“Akıllı tahtaları kullanırken güneş ışığı tahtanın görülmesini çok engelliyor. Perde de sorunumuzu pek çözümüyor.”(ÖĞ18)

“Eba içeriklerini çok güzel bulmuyorum. Geliştirilmeli ve daha da eğlenceli hale getirilmeli.”(ÖĞ20)

“İnternet bağlantısıyla alakalı yaşadığımız sıkıntı eğitim bilişim açısından yeterince yararlanamamıza neden oluyor. Kesintinin oluşmaması sağlanmalı.”(ÖĞ13)

Eğitim bilişim ağının geliştirilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: EBA'nın Geliştirilmesi İçin Yapılması Gerekenler

EBA'nın Geliştirilmesi İçin Yapılması Gerekenler	Frekans	Yüzde
İnternet Altyapısının Geliştirilmesi	18	62
Akıllı Tahta Yazılımının Geliştirilmesi	7	24
EBA içeriklerinin zenginleştirilmesi	3	10,3
Yeni Akıllı Tahtaların Boyutlarının Büyütülmesi	5	17,2

Tablo 5'te EBA'nın geliştirilmesi için yapılması gerekenlerle ilgili katılımcı öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır. Öğretmenlerin %62'si internet altyapısının geliştirilmesi gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Oranın yüksekliği göz önüne alındığında bu önerinin ciddiye alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin %10,3'ünün Eba içeriklerinin daha da zenginleştirilmesini, %24'ünün akıllı tahta yazılımının geliştirilmesi, %17,2'sinin ise yeni tahtaların boyut olarak büyütülmesi gerektiğini önerdikleri görülmüştür.

Eğitim bilişim ağının geliştirilmesi için sizce neler yapılmalıdır? sorusuna bazı öğretmenlerin verdiği cevaplar şu şekildedir;

“İnternet hızı ve bağlantısıyla alakalı sorunlar çözülmeli. Sık yaşanan kesintiler mümkün olduğunca daha az yaşanmalı ve tamirleri hızlıca gerçekleşmeli.”(ÖĞ22)

“Akıllı tahtalara yerli yazılım yüklendi. Ama bu yazılım bazı şeyleri yapmamızı engelliyor. Bu yazılımın geliştirilmesi ve eksikliklerinin giderilmesi lazım. Böylece akıllı tahtayı daha rahat kullanabiliriz.”(ÖĞ14)

“Akıllı tahtaların boyutları yeterli değil. Arka sıralardan yeterince görünmüyor. Yeni alınacak tahtaların boyut olarak daha büyük olması sağlanmalı diye düşünüyorum.”(ÖĞ9)

“Eba içeriklerinin geliştirilmesi gerekiyor bence.”(ÖĞ20)

SONUÇ VE TARTIŞMA

Teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte eğitim-öğretim faaliyetleri de bundan etkilenmiştir. Eğitimde teknoloji kullanımı özellikle COVID-19 pandemisi sürecinde hızla artmış ve bugünkü kullanım seviyesine ulaşmıştır. Her geçen gün tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de teknolojinin eğitimde kullanımı artmaktadır.

Ülkemizde eğitimde teknoloji kullanımında çok önemli bir yer tutan eğitim bilişim ağı uygulaması 2020 yılından itibaren ciddi bir kullanım seviyesine ulaşmıştır. Uygulamanın içerikleri yenilenmiş ve geliştirilmiş olup eğitim bilişim ağının alt yapısına ciddi yatırımlar yapılmıştır.

Araştırmamızda eğitim bilişim ağının ilkökul öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi ve eğitim bilişim ağının daha iyi çalışması için neler yapılabileceğine ilişkin ilgili öğretmenlerden görüş alınması amaç edinilmiştir.

Samsun ilinde görev yapan 29 öğretmene uzman görüşünden yararlanarak hazırlanmış görüşme formları uygulanmıştır. Bu formlar aracılığıyla öğretmenlerin görüş ve önerileri alınmıştır.

Öğretmenlerin eğitim bilişim açısından genel olarak memnun oldukları görülmüştür. Eğitim bilişim ağının zengin içeriklerinden faydalanma, ödev takip ve sınav-alıştırma yapma gibi amaçlarla öğretmenler tarafından kullanıldığı araştırma sonucunda görülmüştür. Bunun yanında öğretmenlerin eğitim bilişim ağının kullanmanın zamandan tasarruf sağladığını, planlamada yapmada eğitim bilişim ağının yararlı olduğunu ve eğitim bilişim ağının sınıf içi disiplini sağlamadı olumlu yararlar gösterdiği öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Eğitim bilişim ağının öğrenciler açısından yararına bakıldığında ise; öğrencilerin motivasyonunu arttırdığını, zengin bir öğrenme ortamı sağlandığını ve öğrencilerin eğlenceli bir ortamda öğrenme fırsatını eğitim bilişim ağını kullanarak ulaşılabildiğini öğretmenler söylemektedir.

Eğitim bilişim ağını kullanan öğretmenlerin %72,4'ü sorun olarak altyapıda yetersizlikler olduğunu belirttiği görülmüştür. Oranın da yüksekliği göz önüne alındığında son derece ciddiye alınması gereken bir sorun olduğu düşünülmektedir. Bunun dışında akıllı tahtaların boyutunun küçük olması ve sınıfların fiziksel olarak akıllı tahta kullanımına çok uygun olmaması da öğretmenlerin belirttiği diğer sorunlardandır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu eğitim bilişim ağının alt yapı sorunlarının düzeltilmesi gerektiğini belirttikleri görülmüştür. Bunun yanında akıllı tahtaların boyut olarak büyütülmesi ve akıllı tahta yazılımının geliştirilmesi diğer öneriler arasında yer alırken az sayıda öğretmenin ise eğitim bilişim ağının içerik olarak zenginleştirilmesi gerektiğini söyledikleri görülmüştür.

ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçları değerlendirildiğinde eğitim bilişim ağının geliştirilmesi için şu önerilerde bulunulabilir:

1-Eğitim bilişim ağının sağlıklı kullanımı internet altyapısıyla doğrudan ilgili olduğu için okulların bu anlamda geliştirilmesi gerekmektedir.

2-Eğitim bilişim ağının içerik olarak daha da zenginleştirilmesi gerekmektedir.

3-Akıllı tahtaların kullandığı yazılımların geliştirilmesi gerekmektedir.

4-Her öğrencinin evinde internet olamayacağı göz önüne alınmalıdır.

5-Sınıflarda akıllı tahtanın kullanımı engellemeyecek fiziksel olanaklar sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

Alabay, A. (2015). Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin eba(eğitimde bilişim ağı) kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ateş, M., Çerçi, A. ve Derman, S. (2015). Eğitim bilişim ağında yer alan Türkçe dersi videoları üzerine bir inceleme. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 105-117.

Canpolat, U. ve Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin Covid-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7 (1) ,74-109.

Demir, F. ve Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, Salgın Sürecinde Türkiye’de ve Dünyada Eğitim, 273-292

Kana, F. Ve Aydın, V. (2017). Ortaokul Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Eğitim Bilişim Ağı Hakkındaki Görüşleri, *Journal of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)* 2017 Vol:4 Issue:13 pp:1494-1504

Milli Eğitim Bakanlığı Fatih, (2018). Fatih Projesi. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html>

Sarışık, S., Sarışık, S., Celep Akay, D., Gürel, M., Dönmez, S. E. (2021). İlkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı (EBA)

kullanımlarının öğretmen görüşleri ile incelenmesi. *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2): 1-11. doi: 10.29228/tead.13

Tüysüz, C. & Çümen, V. (2016). EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 278-296.

Yıldırım, A., & Simsek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Arastırma Yöntemleri* (8th ed.). Ankara: Seckin Yayınevi.